

(казватъ още Меглинò, тур. Караджкова), раздѣлена откъмъ югъ отъ крайбрѣжната низина чрезъ редица хълмове. Мъглена, нѣкога опасенъ вертепъ на разбойници, до преди 20 години е била, сѫщо както и Дебъръ (Дибра), съвсемъ недостѣжна и непозната. Тукъ, въ 54 села живѣятъ българи, куцовласи и турци, почти всички фанатични мохамедани. Плодородието на почвата е необикновено; много полета даватъ по три жетви на годината. Освенъ очарователно мѣстоположениѣ, тукъ има приятенъ, чистъ планински въздухъ. Безбройни води образуватъ потоци; тѣ се съединяватъ съ Мъгленица, която се влива въ Колудей.

Южно отъ Нидже, въ една широка котловина лежи *Островското езеро* (390 м.), отъ всички страни заградено съ планини, безъ видимъ оттокъ. На неговия източень брѣгъ стои островърхата планина *Турла*, при чийто поли е разположенъ въ крайбрѣжната равнина градъ *Нѣгушъ* (или Нягушъ)⁵³; наблизо е високата планина *Докса*. Отъ западната страна на езерото се започва единъ планински чукъръ, който като дѣга обгръща отъ западъ битолската котловина и нѣма общо име; само южната му частъ се нарича *Нерѣчка планина*. Това е високъ, стрѣменъ и плешивъ гребенъ, чийто върхове малко се издигатъ надъ билото; неговитъ долини и клисиuri сѫ населени почти изключително съ куцовласи. Между Битоля и Прѣспанското езеро се издига тривърхиятъ великанъ *Перистеръ*, по албански *Буренъ* (2350 м.), който състои отъ гранитъ и микашистъ⁵⁴. Безкраенъ гжсталакъ отъ папрати, който отдалечъ приятно се зеленѣе, а отблизо е мраченъ и пустиненъ, покрива неговитъ склонове; тукъ-тамъ сѫ разхвърляни пасбища. На върха пъкъ човѣкъ може да намѣри алпийска флора и снѣгъ дори презъ лѣтото. Отъ една напрѣчна долина на източния склонъ извира Драгоръ, надъ който се намира влашкото село Магарево, а по-надолу при самитъ поли на планината — голѣмиятъ градъ Битоля или Толи-манастиръ (595 м.). По пътя за върха трѣбва човѣкъ да се промъква презъ маса гранитни блокове; отгоре се вижда, отъ една страна, цѣлата битолска котловина, отъ друга, мѣстността Прѣспа съ езерото, въ далечинитъ се виждатъ Шарската верига, Бабуна, Нидже, Турла, Олимпъ и Пиндъ⁵⁵. Северно отъ Перистеръ има проходъ, който води отъ Битоля за Прѣспа. По-нататъкъ на северъ се простира низка верига (300 м. надъ котловината) до Бабуна. Котловинитъ на Прилѣпъ и Битоля се раздѣлятъ само чрезъ незначителни хълмове.

На северъ отъ езерата Охридско и Прѣспанско се простира, отъ една страна къмъ Шаръ, отъ друга къмъ Перистеръ, една малко позната гориста планинска страна. Езерата сѫ раздѣлени чрезъ високи оголени варовити плавници съ връхъ *Галичица*. Голѣмите планини, които се намиратъ южно отъ дветъ езера, се раздѣлятъ отъ Пиндъ чрезъ Зангонския проходъ, презъ който протича Дѣволъ.

Котловината на Бистрица се дѣли на северъ отъ долината на Черна чрезъ чукара Перистеръ, а на югъ отъ Тесалия чрезъ планинитъ, обикновено наричани съ древното име *Камбунски планини*, които се завършватъ съ *Олимпъ* (2973 метра).

9. Планинитъ на Албания и Сърбия.

Остава ни още да допълнимъ даденото тукъ описание на повръхността на българската страна съ нѣколко думи за съседнитъ планински вериги на северна Албания и западна Сърбия.

Главната верига на Албанските планини се простира отъ югъ къмъ северъ до праговете на съединения Дринъ. Отъ нея до морето преминаватъ многобройни негостоприемни разклонения, между които си отварятъ пъти въ